

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ORIGINAL PAPER

Μετάφραση και πολιτισμική προσαρμογή στα Ελληνικά της κλίμακας “Parents’ Strategies to Cope With Bullying”

ΣΚΟΠΟΣ Η μετάφραση και η διαπολιτισμική προσαρμογή στα Ελληνικά της κλίμακας “Parents’ Strategies to Cope With Bullying”. **ΥΛΙΚΟ-ΜΕΘΟΔΟΣ** Το αρχικό ερωτηματολόγιο ήταν στην αγγλική γλώσσα και η έκδοση-στόχος ήταν η ελληνική γλώσσα. Εφαρμόστηκε η διαδικασία της μετάφρασης στα Ελληνικά και στη συνέχεια η μετάφραση της ελληνικής εκδοχής στα Αγγλικά και, τέλος, πραγματοποιήθηκε έλεγχος της διαδικασίας μετάφρασης και διαπολιτισμικής προσαρμογής. Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου διενεργήθηκε μελέτη ελέγχου-επανελέγχου, ενώ για τον έλεγχο της εγκυρότητας διεξήχθη επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων. **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ** Οι δείκτες συνάφειας κάππα και για τις 18 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου είχαν υψηλές τιμές, γεγονός που δηλώνει υψηλή αξιοπιστία του ερωτηματολογίου. Και οι έξι παράγοντες του ερωτηματολογίου είχαν υψηλούς και στατιστικά σημαντικούς συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης, γεγονός που δηλώνει υψηλή αξιοπιστία. Στην επιβεβαιωτική ανάλυση μεταξύ των έξι παραγόντων του ερωτηματολογίου (συντελεστές συσχέτισης Pearson), στις 12 από τις 15 συσχετίσεις οι τιμές r ήταν στατιστικά σημαντικές. Επομένως, η εγκυρότητα του ερωτηματολογίου ήταν υψηλή. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ** Η ελληνική εκδοχή της κλίμακας “Parents’ Strategies to Cope With Bullying” έχει υψηλή αξιοπιστία και εγκυρότητα και αποτελεί ένα έγκυρο εργαλείο για την καταγραφή των στρατηγικών διαχείρισης του σχολικού εκφοβισμού από τους γονείς.

Ο σχολικός εκφοβισμός έχει λάβει τα τελευταία έτη σημαντικές διαστάσεις, με τα περιστατικά εκφοβισμού να απασχολούν συστηματικά και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, καθώς τα θύματα του εκφοβισμού μπορεί να οδηγηθούν ακόμη και στον θάνατο. Η συστηματική διερεύνηση του φαινομένου άρχισε τη δεκαετία του 1970 στη Σκανδιναβία.^{1,2} Ένας μαθητής υφίσταται εκφοβισμό ή θυματοποίηση όταν εκτίθεται, επανειλημμένα και με την πάροδο του χρόνου,

σε αρνητικές ενέργειες εκ μέρους ενός ή περισσότερων άλλων μαθητών.³

Για αρκετά χρόνια, οι ερευνητικές προσπάθειες αναφορικά με τον σχολικό εκφοβισμό περιορίζονταν σε μεγάλο βαθμό στη Σκανδιναβία. Στη δεκαετία του 1980 και στις αρχές της δεκαετίας του 1990, ωστόσο, ο εκφοβισμός μεταξύ των μαθητών προσέκλυσε την προσοχή και σε άλλες χώρες, όπως η Ιαπωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Κάτω Χώ-

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2024, 41(2):239–244
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2024, 41(2):239–244

Π. Ντελή,¹
Ι. Μωύσογλου,²
Π. Γαλάνης,³
Α. Τόσκα,⁴
Μ. Τσιαχρή,⁵
Θ. Κωνσταντινίδης,⁶
Μ. Σαρίδη⁷

¹ΤΟΜΥ Λαμίας, Λαμία

²Γενικό Νοσοκομείο Λαμίας, Λαμία

³Εργαστήριο Κλινικής Επιδημιολογίας,
Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό και
Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών,
Αθήνα

⁴Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο
Θεσσαλίας, Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο, Λάρισα

⁵Νηπιαγωγείο Λιβανάτων, Λιβανάτες

⁶Τμήμα Νοσηλευτικής, Ελληνικό
Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Ελληνικό
Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη

⁷Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο
Θεσσαλίας, Ελληνικό Ανοικτό
Πανεπιστήμιο, Λάρισα

Translation and cultural adaptation
into Greek of the scale “Parents’
Strategies to Cope With Bullying”

Abstract at the end of the article

Λέξεις ευρετηρίου

Γονείς
Διαπολιτισμική προσαρμογή
Εκφοβισμός
Στρατηγική
Σχολείο

Υποβλήθηκε 8.5.2023

Εγκρίθηκε 17.5.2023

ρες, η Αυστραλία, ο Καναδάς και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ). Τα ευρήματα των ερευνών αναδεικνύουν την έκταση του προβλήματος στα διάφορα εκπαιδευτικά επίπεδα, με τον επιπολασμό του σχολικού εκφοβισμού να ανέρχεται στο 23% των μαθητών.⁴⁻⁶

Και στην Ελλάδα έχουν εκπονηθεί παρόμοιες μελέτες, όπου ο επιπολασμός του σχολικού εκφοβισμού σε μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου βρέθηκε στο 18,4% των συμμετεχόντων, οι οποίοι ανέφεραν εμπλοκή σε εκφοβισμό στο σχολείο, ως θύμα, θύτης ή και τα δύο, ενώ ο λεκτικός εκφοβισμός ήταν ο πλέον συνήθης τύπος εκφοβισμού.⁷ Σε άλλη ελληνική μελέτη, σε ένα δείγμα παιδιών και εφήβων ηλικίας 6-17 ετών, ο επιπολασμός της θυματοποίησης ήταν 10,4%.⁸

Οι μαθητές που είναι θύματα εκφοβισμού ενδέχεται να αναπτύξουν μια σειρά από σωματικά και ψυχικά συμπτώματα, ενώ μπορεί και να επηρεαστεί η κοινωνική τους ζωή και η απόδοσή τους στο σχολείο. Ειδικότερα, τα θύματα του εκφοβισμού υποφέρουν από προβλήματα σωματικής υγείας, όπως πονοκεφάλους, μειωμένη όρεξη και διαταραχές του ύπνου.⁹ Επίσης, οι έφηβοι που υφίστανται εκφοβισμό απουσιάζουν συχνότερα από το σχολείο και παρουσιάζουν κακή σχολική επίδοση,¹⁰⁻¹² αναφέρουν μεγαλύτερη μοναξιά, χειρότερο επίπεδο υγείας, καθώς επίσης αυτοκτονικό ιδεασμό και μεγαλύτερα επίπεδα άγχους και κατάθλιψης σε σχέση με τους συνομηλικούς τους που δεν θυματοποιήθηκαν.¹³⁻¹⁵

Οι στρατηγικές που προσφέρουν οι γονείς στα παιδιά τους για να τα βοηθήσουν να διαχειριστούν τον εκφοβισμό παρουσιάζουν διαφορές. Οι στρατηγικές που προτείνουν οι γονείς στα παιδιά τους είναι να ενημερώσουν έναν ενήλικα, να ανταποδώσουν, να προωθήσουν φιλο-κοινωνικές συμπεριφορές ή να αγνοήσουν το παιδί που τα εκφοβίζει.¹⁶ Οι γονείς επιβεβαιώνουν τη σημασία του παιδιού να μιλήσει σε έναν ενήλικα, συνήθως έναν δάσκαλο. Βέβαια, υπάρχουν διαφορές στους τρόπους με τους οποίους οι γονείς συμβουλεύουν τα παιδιά τους να αντιδράσουν στο παιδί που τα εκφοβίζει.¹⁷ Οι περισσότεροι συμβουλεύουν το παιδί τους «να μην ανταποδίδει». Αντίθετα, ορισμένοι γονείς θεωρούν τα αντίποινα ως μια συνιστώμενη αντίδραση από το παιδί τους, όταν εκφοβίζεται. Ορισμένοι γονείς περιγράφουν τους εαυτούς τους ως «εξαντλημένους» εξ αιτίας της υπόδειξης στρατηγικών που δεν είχαν αποδώσει και εξηγούν ότι, κατά συνέπεια, μετατοπίστηκαν στην άποψη της ενθάρρυνσης των αντιποίνων. Οι λίγοι γονείς που μιλούν για την εστίαση στη διδασκαλία των παιδιών τους σε φιλο-κοινωνικές συμπεριφορές, συμβουλεύουν τα παιδιά τους πώς να είναι «δυνατά» και να «είναι ο εαυτός τους». Επίσης, λίγοι γονείς επιμένουν να κατευθύνουν το

παιδί τους να «αγνοεί απλά» το παιδί που εκφοβίζει.^{17,18} Υπάρχουν περιπτώσεις όπου οι γονείς δραστηριοποιούνται είτε επισκεπτόμενοι το σχολείο των παιδιών τους προκειμένου να ενημερώσουν τη διεύθυνση της σχολικής μονάδας για να παρέμβει, είτε επικοινωνώντας με τους γονείς του εκφοβιστή για να τους ενημερώσουν σχετικά με τη συμπεριφορά του παιδιού τους.¹⁸

Η στάση των γονέων και ειδικότερα η υποστήριξη στα παιδιά τους που βιώνουν εκφοβισμό είναι πολύ σημαντική, καθώς η οικογενειακή υποστήριξη βελτιώνει τις αρνητικές συσχετίσεις της ικανοποίησης από τη ζωή με τον εκφοβισμό.¹⁹ Επίσης, η γονική υποστήριξη συμβάλλει στην αυξημένη στάση αντίστασης απέναντι στον σχολικό εκφοβισμό.²⁰

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η μετάφραση και η διαπολιτισμική προσαρμογή στα Ελληνικά της κλίμακας “Parents’ Strategies to Cope With Bullying”.

ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ερωτηματολόγιο

Αρχικά, ελήφθη η άδεια χρήσης του ερωτηματολογίου από τη δημιουργό του.²¹ Το ερωτηματολόγιο αποτελείται από 18 προτάσεις και οι συμμετέχοντες καλούνται να απαντήσουν σε μια πεντάβαθμη κλίμακα τύπου Likert τον βαθμό στον οποίο η κάθε πρόταση συμφωνεί με τη δική τους στάση και στρατηγική αναφορικά με τη διαχείριση του εκφοβισμού. Οι 18 προτάσεις κατανέμονται σε έξι υποκλίμακες, όπου κάθε μία περιγράφει και μια διαφορετική στρατηγική διαχείρισης του εκφοβισμού. Οι έξι υποκλίμακες περιλαμβάνουν την υποστήριξη/συμβουλή στο παιδί (4 προτάσεις), την κοινωνική υποστήριξη και σημείωση (4 προτάσεις), την εκδικητική συμπεριφορά (3 προτάσεις), την αποφυγή (3 προτάσεις), τα συναισθήματα ενοχής (2 προτάσεις) και τον περιορισμό του παιδιού (2 προτάσεις).

Μετάφραση

Το αρχικό ερωτηματολόγιο ήταν στην αγγλική γλώσσα και η έκδοση-στόχος ήταν η ελληνική γλώσσα.²² Αρχικά, μεταφράστηκε το πρωτότυπο ερωτηματολόγιο στα Ελληνικά από δύο μεταφραστές (forward translation). Στη συνέχεια, οι δύο μεταφράσεις συγχωνεύτηκαν προκειμένου να δημιουργηθεί η τελική μορφή του μεταφρασμένου ερωτηματολογίου, όπου και επιλύθηκαν οι ασυμφωνίες οι οποίες προέκυψαν μεταξύ των δύο μεταφράσεων. Στο επόμενο βήμα της διαδικασίας, ένας μεταφραστής, με αντίστοιχη μεταφραστική εμπειρία, προχώρησε στη μετάφραση του ελληνικού ερωτηματολογίου στη γλώσσα του πρωτότυπου ερωτηματολογίου (backward translation). Τέλος, πραγματοποιήθηκε έλεγχος της διαδικασίας μετάφρασης και της διαπολιτισμικής προσαρμογής.

Συμμετέχοντες – πληθυσμός

Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου διενεργήθηκε αρχικά η μέθοδος ελέγχου-επανελέγχου (test-retest method) με 17 συμμετέχοντες,²³ οι οποίοι συμπλήρωσαν δύο φορές το ερωτηματολόγιο, με χρονική απόσταση 10 ημερών. Η διανομή των ερωτηματολογίων έλαβε χώρα σε γονείς των οποίων τα παιδιά βίωσαν εκφοβισμό. Η προσέλευση των γονέων για συμμετοχή στη μελέτη πραγματοποιήθηκε μέσω ενός συλλόγου γονέων και κηδεμόνων ενός δημοτικού σχολείου, των γονέων που επισκέφθηκαν μια παιδίατρο και των γονέων παιδιών μιας ακαδημίας ποδοσφαίρου. Εκτός από τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου, συλλέχθηκε και μια σειρά από δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων.

Στατιστική ανάλυση

Για τον έλεγχο της αξιοπιστίας του ερωτηματολογίου υπολογίστηκαν οι δείκτες συνάφειας κάππα με την ύπαρξη στατιστικά σημαντικών σχέσεων να δηλώνουν την αξιοπιστία του ερωτηματολογίου. Επί πλέον, υπολογίστηκαν οι συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης για τη συνολική βαθμολογία του ερωτηματολογίου και για τις βαθμολογίες των τεσσάρων θεματικών κατηγοριών. Τέλος, υπολογίστηκαν οι συντελεστές Cronbach's α .

Για να ελεγχθεί εάν η ελληνική μετάφραση του ερωτηματολογίου ακολουθεί τη δομή των έξι παραγόντων του πρωτότυπου ερωτηματολογίου διεξήχθη επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων (confirmatory factor analysis).²³ Οι στατιστικοί δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν για να ελεγχθεί η εγκυρότητα της ελληνικής έκδοσης ήταν οι εξής: χ^2/df , root mean square error of approximation (RMSEA), goodness of fit index (GFI), adjusted goodness of fit index (AGFI), Tucker-Lewis index (TLI), incremental fit index (IFI), normed fit index (NFI) και comparative fit index (CFI). Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία,²⁴⁻²⁶ τα αποδεκτά όρια για τους δείκτες είναι τα εξής: $\chi^2/df < 5$, RMSEA $< 0,10$, GFI, AGFI, TLI, IFI, NFI, CFI $> 0,90$. Επί πλέον, τα όρια που δηλώνουν πολύ καλή προσαρμογή του μοντέλου είναι τα εξής: $\chi^2/df < 3$, RMSEA $< 0,08$ και GFI, AGFI, TLI, IFI, NFI, CFI $> 0,95$.

Το αμφίπλευρο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ορίστηκε ίσο με 0,05. Η ανάλυση των δεδομένων διενεργήθηκε με το λογισμικό πρόγραμμα Statistical Package for Social Sciences (IBM SPSS), έκδοση 21.0.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το 58,8% των συμμετεχόντων (n=10) ήταν γυναίκες και το 41,2% (n=7) ήταν άνδρες. Η μέση ηλικία ήταν τα 45,7 έτη (τυπική απόκλιση=3,8), η διάμεση ηλικία ήταν 46, η ελάχιστη ήταν 39 και η μέγιστη ήταν 52 έτη.

Οι δείκτες συνάφειας κάππα και οι αντίστοιχες τιμές ρ στην αρχική μέτρηση και στην επαναμέτρηση για τις 18 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου παρουσιάζονται στον πίνακα 1. Σε όλες τις ερωτήσεις βρέθηκαν στατιστικά σημα-

ντικές συσχετίσεις, γεγονός που δηλώνει υψηλή αξιοπιστία του ερωτηματολογίου.

Οι συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης (intraclass correlation coefficient) για τις βαθμολογίες των έξι παραγόντων παρουσιάζονται στον πίνακα 2. Όλοι οι παράγοντες είχαν υψηλούς και στατιστικά σημαντικούς συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης, γεγονός που δηλώνει υψηλή αξιοπιστία του ερωτηματολογίου.

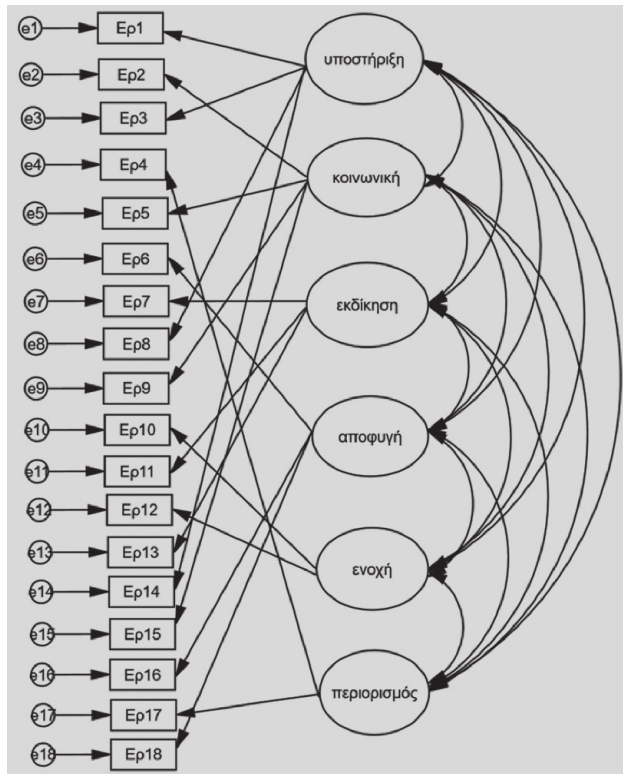
Πίνακας 1. Οι δείκτες συνάφειας κάππα και οι αντίστοιχες τιμές ρ στην αρχική μέτρηση και στην επαναμέτρηση για τις 18 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Ερώτηση	Δείκτες συνάφειας κάππα	Τιμές ρ
1	1	<0,001
2	0,86	<0,001
3	0,94	<0,001
4	0,86	<0,001
5	1	<0,001
6	0,86	<0,001
7	0,86	<0,001
8	0,86	<0,001
9	0,85	<0,001
10	1	<0,001
11	0,94	<0,001
12	1	<0,001
13	0,85	<0,001
14	0,86	<0,001
15	0,94	<0,001
16	1	<0,001
17	0,94	<0,001
18	0,85	<0,001

Πίνακας 2. Οι συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης για τις βαθμολογίες των έξι παραγόντων.

Παράγοντας	Συντελεστές ενδοταξικής συσχέτισης	95% διάστημα εμπιστοσύνης	Τιμές ρ
Υποστήριξη/συμβουλή στο παιδί	0,79	0,49–0,89	<0,001
Κοινωνική υποστήριξη και ενημέρωση	0,83	0,66–0,97	<0,001
Εκδικητική συμπεριφορά	0,92	0,85–0,99	<0,001
Αποφυγή	0,87	0,78–0,94	<0,001
Συναισθήματα ενοχής	0,84	0,73–0,93	<0,001
Περιορισμός του παιδιού	0,94	0,85–0,99	<0,001

Στον πίνακα 3 και στην εικόνα 1 παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων. Η ελληνική έκδοση παρουσίασε εξαιρετική προσαρμογή, όπως φαίνεται και στον πίνακα 3, καθώς όλοι οι δείκτες είχαν αποδεκτές τιμές.

Εικόνα 1. Επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων του ερωτηματολογίου.

Πίνακας 3. Αποτελέσματα της επιβεβαιωτικής ανάλυσης παραγόντων.

Μοντέλο	χ^2	df	χ^2/df	RMSEA	GFI	AGFI	TLI	IFI	NFI	CFI
18 ερωτήσεις	161,127	120	1,343	0,047	0,922	0,903	0,920	0,940	0,901	0,937

Πίνακας 4. Οι συντελεστές συσχέτισης Pearson μεταξύ των έξι παραγόντων στην επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων.

Παράγοντας	Κοινωνική υποστήριξη και ενημέρωση		Εκδικητική συμπεριφορά		Αποφυγή		Συναίσθημα ενοχής		Περιορισμός του παιδιού	
	Pearson	Τιμή p	Pearson	Τιμή p	Pearson	Τιμή p	Pearson	Τιμή p	Pearson	Τιμή p
Υποστήριξη/συμβουλή στο παιδί	0,43	<0,001	-0,45	<0,001	-0,40	<0,001	-0,33	<0,001	0,21	<0,001
Κοινωνική υποστήριξη και ενημέρωση			-0,05	0,34	-0,13	0,03	0,03	0,44	0,05	0,36
Εκδικητική συμπεριφορά					0,35	<0,001	0,59	<0,001	-0,20	<0,001
Αποφυγή							0,80	<0,001	-0,33	<0,001
Συναίσθημα ενοχής									-0,33	<0,001

Οι συντελεστές συσχέτισης Pearson μεταξύ των έξι παραγόντων στην επιβεβαιωτική ανάλυση παραγόντων παρουσιάζονται στον πίνακα 4. Στις 12 από τις 15 συσχετίσεις οι τιμές p δήλωσαν στατιστικά σημαντική σχέση. Επομένως, η εγκυρότητα του ερωτηματολογίου ήταν υψηλή.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα μελέτη ελέγχθηκε η αξιοπιστία και η εγκυρότητα της μετάφρασης και της διαπολιτισμικής προσαρμογής στα Ελληνικά της κλίμακας "Parents' Strategies to Cope With Bullying". Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων ανέδειξε την υψηλή αξιοπιστία και εγκυρότητα του ερωτηματολογίου, καθώς και την εξαιρετική προσαρμογή που παρουσιάζει η ελληνική έκδοση.

Ο σχολικός εκφοβισμός συνιστά συχνά ένα φαινόμενο που λαμβάνει χώρα σε όλους τους χώρους των σχολικών μονάδων και πολλές φορές συνεχίζεται και σε χώρους εκτός σχολείου,^{27,28} έχοντας αρνητικές συνέπειες για τα παιδιά-θύματα. Είναι σημαντικό να καταγράφονται οι στρατηγικές που ακολουθούν οι γονείς κατά τη διαχείριση του εκφοβισμού τον οποίο βιώνουν τα παιδιά τους και να πραγματοποιούνται προγράμματα κατάρτισής τους, με σκοπό την καλύτερη δυνατή διαχείριση του εκφοβισμού. Η οικογενειακή υποστήριξη και η παροχή συμβουλών και κινήτρων, που αποτελούν μορφές οικογενειακής υποστήριξης, βρέθηκε να συμβάλλουν στην προσπάθεια επιτάχυνσης της διαδικασίας ανάκαμψης των θυμάτων του εκφοβισμού, υπέρβασης των επιπτώσεων του εκφοβισμού και ενίσχυσης της ψυχολογικής ανθεκτικότητας των θυμάτων του

εκφοβισμού.²⁹ Οι γνώσεις των γονέων αναφορικά με τον εκφοβισμό συνιστούν σημαντικό παράγοντα που συμβάλλει στη μείωση της πιθανότητας το παιδί να βιώσει εκφοβισμό και της πιθανότητας το παιδί να εκδηλώσει συμπεριφορά εκφοβιστή.³⁰

Η παρούσα μελέτη είχε και ορισμένους περιορισμούς. Κατ' αρχάς, η μελέτη διεξήχθη με ένα δείγμα ευκολίας και για τον λόγο αυτόν ενδεχομένως να υπάρχει σφάλμα επιλογής. Μελλοντικές μελέτες με μεγαλύτερα και τυχαία επιλεγμένα δείγματα θα μπορούσαν να προσφέρουν περισσότερα συμπεράσματα. Επί πλέον, πρόκειται για ένα σχετικά νέο ερωτηματολόγιο, με αποτέλεσμα να μην έχει σταθμιστεί

ακόμη σε άλλες γλώσσες, οπότε δεν ήταν εφικτό να γίνουν και συγκρίσεις με παρόμοιες μελέτες. Επίσης, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και άλλες μέθοδοι ελέγχου της εγκυρότητας, όπως για παράδειγμα η διακρίνουσα και η συγκλίνουσα εγκυρότητα.

Συμπερασματικά, το "Parents' Strategies to Cope With Bullying" αποτελεί ένα αξιόπιστο και έγκυρο εργαλείο καταγραφής των στρατηγικών που επιλέγουν οι γονείς κατά τη διαχείριση του εκφοβισμού. Οι έξι υποκλίμακες του δίνουν τη δυνατότητα να αποτυπωθούν όλες οι πιθανές στρατηγικές που μπορεί να ακολουθήσουν οι γονείς και οι οποίες περιγράφονται και στη βιβλιογραφία.

ABSTRACT

Translation and cultural adaptation into Greek of the scale "Parents' Strategies to Cope With Bullying"

P. DELI,¹ I. MOISOGLOU,² P. GALANIS,³ A. TOSKA,⁴ M. TSIACHRI,⁵ T. KONSTANTINIDIS,⁶ M. SARIDI⁷

¹Local Health Unit (TOMY), Lamia, ²General Hospital of Lamia, Lamia, ³Laboratory of Clinical Epidemiology, Department of Nursing, National and Kapodistrian University of Athens, Athens, ⁴Department of Nursing, University of Thessaly, Hellenic Open University, Larissa, ⁵Kindergarten of Livanates, Livanates, ⁶Department of Nursing, Hellenic Mediterranean University, Hellenic Open University, Thessaloniki, ⁷Department of Nursing, University of Thessaly, Hellenic Open University, Larissa, Greece

Archives of Hellenic Medicine 2024, 41(2):239–244

OBJECTIVE The translation and cross-cultural adaptation of the scale "Parents' Strategies to Cope With Bullying" into Greek. **METHOD** The original questionnaire was in English and the target version was in Greek. The process of translation into Greek was applied, followed by the translation of the Greek version into English and, finally, a check of the translation and cross-cultural adaptation process was carried out. To test the reliability of the questionnaire, a test-retest study was conducted. Confirmatory factor analysis was performed to check validity. **RESULTS** The kappa indices for all 18 questions of the questionnaire had high values indicating high reliability of the questionnaire. All the six factors of the questionnaire had high and statistically significant intraclass correlation coefficients, which also indicates high reliability. In the confirmatory analysis among the six factors of the questionnaire (Pearson correlation coefficients), in 12 out of 15 correlations the p-values were statistically significant. Therefore, the validity of the questionnaire was high. **CONCLUSIONS** The Greek version of the "Parents' Strategies to Cope With Bullying" scale has high reliability and validity and is a valid tool for recording parents' strategies to manage bullying.

Key words: Bullying, Intercultural adaptation, Parents, School, Strategy

Βιβλιογραφία

1. OLWEUS D. Aggression and peer acceptance in adolescent boys: Two short-term longitudinal studies of ratings. *Child Dev* 1977, 48:1301–1313
2. OLWEUS D. *Aggression in the schools: Bullies and whipping boys*. Hemisphere Publ Corp, Washington, DC, 1978
3. OLWEUS D. Personality and aggression. *Nebr Symp Motiv* 1972, 20:261–321
4. XING J, PENG M, DENG Z, CHAN KL, CHANG Q, HO RTH. The prevalence of bullying victimization and perpetration among the school-aged population in Chinese communities: A systematic review and meta-analysis. *Trauma Violence Abuse* 2022, 15248380221129595
5. LEBRUN-HARRIS LA, SHERMAN LJ, MILLER B. State-level prevalence of bullying victimization among children and adolescents, National Survey of Children's Health, 2016–2017. *Public Health Reports* 2020, 135:303–309
6. TAN L, GANAPATHY SS, SOORYANARAYANA R, HASIM MH, SAMINATHAN TA, MOHAMAD ANUAR MF ET AL. Bullying victimization

- among school-going adolescents in Malaysia: Prevalence and associated factors. *Asia Pac J Public Health* 2019, 31 (Suppl 8):185–295
7. KALOGERAKIS Z, LAZARATOU H, PETROUTSOU A, TOULOUMI G, DIKEOS D, ECONOMOU M ET AL. Prevalence of bullying and its co-occurrence with aggression and mental health problems among Greek adolescents attending urban schools. *J Res Health Sci* 2022, 22:e00538
  8. PERVANIDOU P, MAKRIS G, BOUZIOS I, CHROUSOS G, ROMA E, CHOULIARAS G. Bullying victimization: Associated contextual factors in a Greek sample of children and adolescents. *Psychiatriki* 2019, 30:216–225
  9. GRAHAM S. Victims of bullying in schools. *Theory Pract* 2016, 55:136–144
  10. LAITH R, VAILLANCOURT T. The temporal sequence of bullying victimization, academic achievement, and school attendance: A review of the literature. *Aggress Violent Behav* 2022, 64:101722
  11. MUNDY LK, CANTERFORD L, KOSOLA S, DEGENHARDT L, ALLEN NB, PATTON GC. Peer victimization and academic performance in primary school children. *Acad Pediatr* 2017, 17:830–836
  12. NAKAMOTO J, SCHWARTZ D. Is peer victimization associated with academic achievement? A meta-analytic review. *Soc Dev* 2010, 19:221–242
  13. BECKER-BLEASE KA, TURNER HA, FINKELHOR D. Disasters, victimization, and children's mental health. *Child Dev* 2010, 81:1040–1052
  14. CAO Q, XU X, XIANG H, YANG Y, PENG P, XU S. Bullying victimization and suicidal ideation among Chinese left-behind children: Mediating effect of loneliness and moderating effect of gender. *Child Youth Serv Rev* 2020, 111:104848
  15. YUCHANG J, JUNYI L, JUNXIU A, JING W, MINGCHENG H. The differential victimization associated with depression and anxiety in cross-cultural perspective: A meta-analysis. *Trauma Violence Abuse* 2019, 20:560–573
  16. SAWYER JL, MISHNA F, PEPLER D, WIENER J. The missing voice: Parents' perspectives of bullying. *Child Youth Serv Rev* 2011, 33:1795–1803
  17. COOPER LA, NICKERSON AB. Parent retrospective recollections of bullying and current views, concerns, and strategies to cope with children's bullying. *J Child Fam Stud* 2013, 22:526–540
  18. HARCOURT S, JASPERSE M, GREEN VA. "We were sad and we were angry": A systematic review of parents' perspectives on bullying. *Child Youth Care Forum* 2014, 43:373–391
  19. ERDOGAN Y, HAMMAMI N, ELGAR FJ. Bullying, family support, and life satisfaction in adolescents of single-parent households in 42 countries. *Child Indic Res* 2022, 16:739–753
  20. MORAL MV, OVEJERO A. Adolescents' attitudes to bullying and its relationship to perceived family social climate. *Psicothema* 2021, 33:579–586
  21. BENATOV J. Parents' feelings, coping strategies and sense of parental self-efficacy when dealing with children's victimization experiences. *Front Psychiatry* 2019, 10:700
  22. GALANIS P. Translation and cross-cultural adaptation methodology for questionnaires in languages other than Greek. *Arch Hellen Med* 2019, 36:124–135
  23. GALANIS P. Validity and reliability of questionnaires in epidemiological studies. *Arch Hellen Med* 2013, 30:97–110
  24. STEIGER JH. Understanding the limitations of global fit assessment in structural equation modeling. *Pers Individ Dif* 2007, 42:893–898
  25. HOOPER D, COUGHLAN J, MULLEN MR. Structural equation modelling: Guidelines for determining model fit. *Electron J Bus Res Methods* 2008, 6:53–60
  26. HU LT, BENTLER PM. Fit indices in covariance structure modeling: Sensitivity to underparameterized model misspecification. *Psychol Methods* 1998, 3:424–453
  27. HICKS J, JENNINGS L, JENNINGS S, BERRY S, GREEN DA. Middle school bullying: Student reported perceptions and prevalence. *J Child Adolesc Couns* 2018, 4:195–208
  28. KLJAKOVIC M, HUNT C, JOSE P. Incidence of bullying and victimization among adolescents in New Zealand. *NZ J Psychol* 2015, 44:57–67
  29. SOIMAH HAMID AYS, DAULIMA NHC. Family's support for adolescent victims of bullying. *Enferm Clin* 2019, 29:747–751
  30. FARRELL AH, PROVENZANO DA, DANE AV, MARINI ZA, VOLK AA. Maternal knowledge, adolescent personality, and bullying. *Pers Individ Dif* 2017, 104:413–416

Corresponding author:

I. Moisoglou, 10 Strogylakou street, 351 00 Lamia, Greece
e-mail: giannismois@gmail.com